

Instrukcja obiegu i kontroli dokumentów CKFiS w Bełżycach

Część I Ogólna

§ 1

1. Instrukcja ustala jednolite zasady sporządzania i obiegu dokumentów CKFiS w Bełżycach.

§ 2

1. Instrukcja została opracowana na podstawie Ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz.U. z 2023r. poz. 120 z późn. zm.)

§ 3

1. Ilekroć w niniejszej instrukcji jest mowa o:

- Ustawie dotyczy to Ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku (Dz.U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.)
- Dyrektorze — tzn. o Dyrektorze CKFiS w Bełżycach,
- jednostce — tzn. o CKFiS w Bełżycach,
- fakturze — o fakturze VAT,
- fakturze korygującej — tzn. o fakturze korygującej VAT.

Część II Szczegółowa

§ 1

1. Do ksiąg rachunkowych miesiąca należy wprowadzić w postaci zapisu, każdą operację gospodarczą, która nastąpi w tym miesiącu.

2. Podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej zwane dalej „dowodami źródłowymi”.

3. Dowody występujące w CKFiS to:

- a)** zewnętrzne obce — otrzymane od kontrahentów
- b)** wewnętrzne — dotyczące operacji wewnątrz jednostki

4. Podstawą zapisów mogą być również sporządzone przez jednostkę dowody księgowe:

- zbiorcze — służące do dokonania łącznych zapisów zbioru dowodów źródłowych, które muszą być w dowodzie zbiorczym pojedynczo wymienione,
- korygujące poprzednie zapisy — np. polecenie księgowania PK.

§2

1. Dowód księgowy powinien zawierać co najmniej:

- a)** określenie rodzaju dokumentu,
- b)** określenie stron (nazwy, adresy, NIP, REGON) dokonujących operacji gospodarczych,
- c)** opis operacji oraz jej wartość, jeżeli to możliwe określoną także w jednostkach naturalnych,
- d)** datę dokonania operacji, a gdy dowód został sporządzony pod inną datą — także datę sporządzenia dowodu,
- e)** podpis wystawcy dowodu oraz osoby której wydano, lub od której przyjęto składniki majątkowe,
- f)** dekret księgowy,
- g)** numer identyfikacyjny dowodu.

§3

1. Dowody księgowe powinny być rzetelne, to jest zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, oraz wolne od błędów rachunkowych. Niedopuszczalne jest dokonywanie w dowodach księgowych wymazywania i przeróbek.

2. Błędy w dowodach źródłowych zewnętrznych obcych i własnych można korygować jedynie przez wysłanie kontrahentowi odpowiedniego dokumentu zawierającego sprostowanie, wraz ze stosownym uzasadnieniem.

3. Błędy w dowodach wewnętrznych mogą być poprawione przez skreślenie błędnej treści lub kwoty z utrzymaniem czytelności skreślonych wyrażeń lub liczb i wpisanie treści poprawnej i złożenie podpisu osoby do tego uprawnionej. Nie można poprawiać pojedynczych liter lub cyfr.

4. Dowód księgowy opiewający na waluty obce powinien zawierać przeliczenie ich wartości na

walutę polską według kursu obowiązującego w dniu przeprowadzenia operacji gospodarczej. Wynik przeliczenia zamieszcza się bezpośrednio na dowodzie.

§ 4

1. Dowód księgowy przed zadekretowaniem powinien być sprawdzony pod względem merytorycznym i formalno — rachunkowym oraz podpisany przez osoby upoważnione.
2. Sprawdzenie pod względem merytorycznym dowodów księgowych polega na ustaleniu rzetelności ich danych, celowości i gospodarności operacji gospodarczych wyrażonych w dowodach, a także na stwierdzeniu, że dowody zostały wystawione przez właściwe jednostki. Sprawdzenie dowodów pod względem formalno — rachunkowym polega na ustaleniu, że wystawione zostały w sposób prawidłowy, zawierają wszystkie elementy prawidłowego dowodu, oraz że ich dane liczbowe nie zawierają błędów arytmetycznych. Można nie dokonywać kontroli rachunkowej dowodów wystawionych komputerowo.
3. Stwierdzone w dowodach nieprawidłowości merytoryczne powinny być uwidocznione na dowodzie lub załączniku do dowodu i podpisane przez osoby obowiązane do sprawdzenia. Nieprawidłowości merytoryczne w zakresie celowości i gospodarności operacji gospodarczych nie stanowią przeszkody do księgowania dowodu, jeżeli jego dane są prawidłowe. Nieprawidłowości formalno — rachunkowe powinny być skorygowane w sposób ustalony dla poprawienia błędów w dowodach księgowych (§ 3 p.3).

§ 5

1. Zapisów na dokumentach księgowych dokonuje się w sposób trwały ręcznie lub komputerowo bez pozostawiania miejsc pozwalających na późniejsze dopiski lub zmiany.
2. Zapis powinien zawierać co najmniej:
  - a) datę dokonania operacji,
  - b) określenie rodzaju i numer dowodu księgowego,
  - c) zrozumiały tekst lub skrót operacji,
  - d) kwotę zapisu.

§6

1. Księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, bieżąco sprawdzalne.

2. Księgi uznaje się za rzetelne jeżeli dokonywane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.
3. Księgi uznaje się za prowadzone bezbłędnie, jeżeli wprowadzono do nich wszystkie zakwalifikowane do księgowania dowody księgowe kompletne, poprawne i zapewniono ciągłość zapisów.
4. Księgi uznaje się za prowadzone bieżąco jeżeli:
  - a) pochodzące z nich informacje umożliwiają sporządzenie w terminie obowiązujących CKFiS sprawozdań finansowych, deklaracji podatkowych oraz dokonywanie rozliczeń finansowych.
  - b) Zestawienie obrotów i sald księgi głównej są sporządzane nie później niż do 15 dnia następnego miesiąca, a za ostatni miesiąc roku obrotowego — nie później niż do 85 dnia po dniu bilansowym- zachowując jednocześnie terminy obowiązujące z innych przepisów (podatkowe, budżetowe).
5. Księgi uznaje się za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają sprawdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, a w szczególności:
  - a) zapisy pozwalają na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisu w księgach rachunkowych,
  - b) zapisy uporządkowane są chronologicznie i systematycznie umożliwiające sporządzenie obowiązujących w CKFiS sprawozdań finansowych, deklaracji podatkowych i innych,
  - c) zapewniony jest dostęp do danych pozwalających na uzyskanie w dowolnym czasie i za dowolny okres informacji o treści zapisów dokonywanych w księgach rachunkowych.

§ 7

1. Stwierdzone błędy w zapisach poprawia się:
  - a) przez skreślenie dotychczasowej treści i wypisanie nowej z zachowaniem czytelności błędnego zapisu oraz podpisaniu poprawki. Poprawki takie muszą być dokonane jednocześnie we wszystkich księgach rachunkowych,
  - b) przez wprowadzenie dowodu zawierającego korekty błędnych zapisów (PK).
2. Udokumentowaniem zapisów księgach mogą być wyłącznie prawidłowe dowody księgowe.

§ 8

1. Dekretacją określa się czynności związane z przygotowaniem dokumentów do księgowania, wydaniem dyspozycji co do sposobu ich księgowania i pisemnym potwierdzeniem jej

wykonania.

Dekretacja obejmuje następujące etapy:

- segregacja dokumentów,
- sprawdzanie prawidłowości dokumentów,
- właściwa dekretacja (oznaczanie sposobu księgowania).

§9

1. W CKFiS w obiegu znajdować się mogą następujące dokumenty:

a) dokumenty dotyczące zakupu (sprzedaży) materiałów, usług oraz rozrachunków z dostawcami. Są to wystawione zgodnie z obowiązującymi przepisami: faktury VAT, faktury korygujące, rachunki korygujące (ewentualnie ich duplikaty), umowy, zlecenia,

b) dokumenty stwierdzające uregulowanie zobowiązań tj.: wyciągi bankowe podające sumy zrealizowanych czeków, załączone do wyciągów kopie przelewów bankowych,

c) dowody bankowe którymi są

- dowody wpłaty,
- чеки,
- polecenie przelewu,
- wyciągi z rachunków bankowych,
- zrealizowane przez bank polecenie przelewu własne i obce,
- чеки gotówkowe winny być wystawione w jednym egzemplarzu i podpisane przez osoby upoważnione odpowiednim pełnomocnictwem złożonym w banku. Osoba otrzymująca czek do realizacji winna pokwitować jego odbiór w grzbiecie książeczki czekowej. Po otrzymaniu wyciągu bankowego suma podjęta czekiem podlega sprawdzeniu z kwotami ujętymi w raporcie kasowym,
- polecenie przelewu — podstawą do wystawienia przelewu powinien być oryginał dokumentu podlegający zapłacie.
Polecenie przelewu wystawia się w systemie bankowości elektronicznej i podpisuje przez Dyrektora CKFiS oraz drugą osobę upoważnioną zgodnie z kartą wzorów podpisów złożoną w banku.
- wyciągi z rachunków bankowych — wydrukowane z bankowości elektronicznej wyciągi z rachunków bankowych winny być sprawdzone przez księgowego. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości należy pisemnie je uzgodnić z oddziałem banku.

d) dokumenty dotyczące środków trwałych i wyposażenia:

- przyjęcie środka trwałego na podstawie faktury zakupowej w cenie nabycia łącznie z nie

podlegającym odliczeniu VAT wystawia się „OT” w dwóch egzemplarzach: - oryginał — księgowość — kopia — osoba materialnie odpowiedzialna. Dokument powinien zawierać opis środka trwałego, jego numery techniczne i ewidencyjne (jeżeli składa się z elementów to z jego części wraz z numerami),

- likwidację środka trwałego „LT” wraz z załączonym protokołem likwidacyjnym,
- przyjęcie wyposażenia na stan — na podstawie faktury wystawia się dokument ustalenia miejsca, w dwóch egzemplarzach — oryginał— osoba materialnie odpowiedzialna, kopia — pod fakturę. Wyposażenie podlega ewidencji w księdze inwentarzowej (ilościowo — wartościowej) lub tylko ilościowej. Przedmioty przyjmowane na stan winny być w sposób trwały oznaczone numerami, pod którymi zostały zarejestrowane w księdze inwentarzowej. Dokumenty do księgowości powinny być dostarczone w ciągu 3 dni od zakupu.
- likwidacja wyposażenia — likwidacja ewidencjonowanego wyposażenia, oraz ilościowego drobnego sprzętu dokonuje osoba upoważniona przez Dyrektora.

e) amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych o wartości przekraczających jednostkowo 10000,00 zł dokonywana jest raz w roku. Odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych dokonuje się przy zastosowaniu stawek określonych w wykazie rocznych stawek amortyzacyjnych (opublikowanych w załączniku do ustawy o podatku dochodowym). Środki trwałe o niskiej wartości jednostkowej, nie przekraczającej 10000, 00 zł amortyzuje się w sposób uproszczony, dokonując jednorazowego odpisu ich pełnej wartości w momencie przekazania do użytkowania i prowadzi ewidencję pozaksięgową.

f) Dokumentacja wynagrodzeń – podstawowym dokumentem stwierdzającym wypłatę wynagrodzeń z funduszu osobowego jest lista płac. Podstawowymi dokumentami źródłowymi do sporządzenia list plac są:

- angaż,
- zmiana umowy o pracę,
- rozwiązanie umowy o pracę.

Na inne prace zawierana jest umowa zlecenie. Umowę o prace zleczone podpisuje dyrektor CKFiS i zleceniobiorca.

Zmiana umowy o pracę zawiera decyzję o zmianie zajmowanego stanowiska lub zaszeregowania i podpisuje ją dyrektor.

Rozwiązanie umowy o pracę następuje na piśmie na warunkach określonych Kodeksem Pracy— podpisuje ją dyrektor.

Lista płac powinna zawierać:

- okres za jaki obliczono wynagrodzenie,
- sumę należnego każdemu pracownikowi uposażenia brutto z rozbiem na poszczególne składniki,

- imię i nazwisko pracownika,
- sumę potrąceń z podziałem na poszczególne tytuły,
- sumę uposażenia netto,
- podatek dochodowy - zaliczka,
- składniki ZUS,
- pokwitowanie odbioru — jeżeli wypłata dokonywana jest z kasy.

Polecenie wyjazdu służbowego podpisuje Dyrektor.

Koszty podróży służbowych rozliczamy do końca m-ca, którego rozliczenie dotyczy.

Na zakup materiałów i usług mogą być przebrane pracownikom upoważnionym przezdyrektora zaliczki na podstawie zatwierdzonego wniosku o zaliczki.